

VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa

Muzyka sakralna w wymiarze kulturowo-edukacyjnym

Musica sacra et liturgica – Interdyscyplinarne studium muzyki kościelnej

23 – 24 kwietnia 2021

Dom Polski, ul. Grodzka 1, 85-109, Bydgoszcz

Wszystkie wydarzenia będą transmitowane **online**

Rada naukowa:

dr hab. Mariusz Mróz prof. uczelni – kierownik,
prof. dr hab. Monika Wilkiewicz,
ks. dr hab. Kazimierz Dąbrowski prof. uczelni.

Patronat honorowy:

JM Rektor Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy
prof. dr hab. Elżbieta Wtorkowska
Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Jan Tyrawa

Współpraca:

Katedra Chóralistyki i Edukacji Muzycznej
Referat ds. Muzyki Kościelnej Diecezji Bydgoskiej
Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe
Wydziału Dyrygentury, Jazu i Edukacji
Muzycznej Akademii Muzycznej w Bydgoszczy

Program konferencji:

23 kwietnia

08:00 – 10:00 - Warsztaty improwizacji organowej

10:00 – 12:00 - Panel Młodego Naukowca

mgr Paweł Kasprzyk - Białystok/Poznań - Prymat śpiewu gregoriańskiego jako najdoskonalszego modelu muzyki sakralnej

ks. mgr lic. Grzegorz Lenart - Kraków - Kerygmatyczna rola muzyki liturgicznej

mgr Katarzyna Danilewicz - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II - Przekształcenia melodyczne w zapisie antyfony Ad Mandatum Si ego Dominus et Magister z Graduału Jana Olbrachta (AKKK, Ms. 43)

ks. mgr lic. Maciej Kępczyński - Akademia Muzyczna Bydgoszcz - Chorał gregoriański- remedium na zeświecczenie liturgii, wiernych i duchowieństwa.

mgr Sławomira Raczyńska - Akademia Muzyczna Poznań - Twórczość sakralna Wacława z Szamotuł w kontekście polskiej reformacji w XVI wieku

mgr Wojciech Bernatowicz - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej Lublin - Obrazy Orientu w amerykańskim teatrze muzycznym

12:00 – 12:30 **ks. mgr Piotr Wulgaris** - Muzyka liturgiczna w Nadzwyczajnej Formie Rytu Rzymskiego. Teoria i praktyka

12:30 – 14:30 - Warsztaty improwizacji organowej

14:30 - 15:30 - Przerwa

15:30 – 19:30 - Warsztaty: Praktyka wykonawcza śpiewu gregoriańskiego

Panel Młodego Naukowca - prowadzenie **dr hab. Mariusz Mróz prof. uczelni**
Panel teoretyczny - prowadzenie **prof. dr hab. Monika Wilkiewicz**

24 kwietnia

08:00 – 10:00 - Warsztaty improwizacji organowej

10:30 - 13:30 - Panel teoretyczny

10:30 – 11:00 - **s. dr hab. Susi Ferfogli, prof. UPJPII** - Podstawy interpretacji śpiewu gregoriańskiego. Kilka ogólnych refleksji.

11:00 – 11:30 - **dr Antonina Karpowicz-Zbińkowska** - Problematyka doboru muzyki liturgicznej w kontekście współczesnego ikonoklazmu muzycznego.

11:30 – 12:00 - **ks. dr hab. Kazimierz Dąbrowski** - Chorał gregoriański we współczesnej muzyce liturgicznej

12:15 – 12:45 - **ks. Mateusz Ziemlewski** - Teologiczne spektrum Nadzwyczajnej Formy Rytu Rzymskiego w oparciu o koncepcję *Nowej Pieśni* Josepha kard. Ratzingera/Benedykta XVI.

12:45 – 13:15 - **ks. dr Piotr Paćkowski** - Formy muzyczne w liturgii mszy św. oraz oficjum divinum Nadzwyczajnego Rytu Rzymskiego.

13:15 – 15:00 - Przerwa

15:00 – 18:00 Warsztaty: Praktyka wykonawcza śpiewu gregoriańskiego

19:30 – 21:00 - **Msza Św. w Nadzwyczajnej Formie Rytu Rzymskiego w Kościele pw. NSPJ, Bydgoszcz, Plac Piastowski 5**

Warsztaty:

s. dr hab. Susi Ferfogli, prof. UPJPII - śpiew gregoriański
dr Krzysztof Pawlisz, UMFC Warszawa - improwizacja organowa, gra liturgiczna

Schola Wydziału Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej
przygotowanie: **dr hab. Piotr Jańczak prof. uczelni**

Prelegenci

s. dr hab. Susi Ferfaglia, prof. UPJPII - organistka, gregorianistka, wykładowca w Międzyuczelnianym Instytucie Muzyki Kościelnej na UPJPII w Krakowie. Absolwentka Akademii Muzycznej w Krakowie (organy) oraz Akademii Ignatianum (pedagogika). Uzyskała doktorat z filozofii kultury na Uniwersytecie Jagiellońskim, habilitację na AM w Krakowie na Wydziale Instrumentalnym. W roku 2019 ukończyła specjalizację z semiologii i paleografii gregoriańskiej w Conservatorio di Musica della Svizzera Italiana w Lugano (Szwajcaria). S. Susi Ferfaglia jest założycielem i kierownikiem Podyplomowych Studiów z Monodii Liturgicznej na UPJPII; założycielem żeńskiego zespołu wokalnego Flores Rosarum, który od roku 2007 zajmuje się propagowaniem dzieł św. Hildegardy z Bingen oraz polskiej tradycji monodycznej. Oprócz działalności koncertowej s. Susi Ferfaglia angażuje się w inicjatywy propagujące wykonawstwo śpiewu gregoriańskiego w optyce semiologicznej także w ramach liturgii. Postanowieniem prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej została odznaczona ZŁOTYM KRZYŻEM za zasługi w rozwijaniu i popularyzowaniu polskiej kultury muzycznej oraz za osiągnięcia w działalności artystycznej i naukowej. Od września 2020 roku jest dyrektorem Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej na UPJPII i AM w Krakowie.

dr Krzysztof Pawlisz - Urodzony w 1977 w Krakowie. Naukę gry na organach rozpoczął w wieku trzynastu lat. Uczył się kolejno pod kierunkiem: Aleksandry Gawlik (Kraków), Juliana Gembalskiego (Katowice), Jeana Boyer (Lyon) oraz Pietera van Dijka (Amsterdam). Prócz interpretacji muzyki organowej żywo interesuje się improwizacją organową, której umiejętności doskonalił m.in. pod kierunkiem: Juliana Gembalskiego, Loïca Malié, Gabriela Marghieriego. Jako solista koncertował w Polsce, Francji, Szwajcarii, Niemczech, we Włoszech oraz na Ukrainie. W 2002 zdobył II miejsce na Międzynarodowym Konkursie Organowym w Magadino (Szwajcaria), zaś w 2006 został finalistą Międzynarodowego Konkursu w Brugii (Belgia). Od 1998 regularnie współpracuje z chorzowskim zespołem gregoriańskim Schola Cantorum Minorum Chosoviensis, z którym realizuje projekty liturgiczne, koncertowe oraz fonograficzne; ostatni z nich to cieszący się dużym uznaniem album CD Harmonie Universelle. W 2012 uzyskał w Akademii Muzycznej w Krakowie stopień doktora sztuki muzycznej. W swej pracy doktorskiej Jehan Titelouze – stylistyka dzieł i koncepcja organów jako inspiracja do improwizacji przedstawił m.in. autorską metodę nauki improwizacji w stylach operujących renesansowymi technikami kontrapunktycznymi. W latach 2005-2020 nauczał gry organowej w Międzyuczelnianym Instytucie Muzyki Kościelnej w Krakowie. Od 2019 jako adiunkt na Wydziale Muzyki Kościelnej Uniwersytetu Muzycznego Fr. Chopina w Warszawie naucza harmonii oraz realizacji basu cyfrowanego. Od 2017 pełni też funkcję organisty kościoła Sw. Apostołów Piotra i Pawła w Krakowie.

ks. mgr Piotr Wulgaris jest absolwentem studiów magisterskich z teologii ogólnej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, absolwentem studiów podyplomowych w teologii praktycznej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (Licencjat rzymski). Jest autorem dwóch książek z dziedziny tradycyjnej liturgii: *Reforma i odnowa Brewiarza Rzymskiego w wieku XX* oraz *Vademecum Nadzwyczajnej Formy Rytu Rzymskiego*. Poza liturgią interesuje się kolejnictwem, jest absolwentem studiów doktoranckich na wydziale ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego, studiów podyplomowych z kolejnictwa.

ks. dr hab. Kazimierz Dąbrowski - Studia filozoficzno-teologiczne odbył w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie n/Wartą, gdzie w 1990 roku otrzymał święcenia kapłańskie. W 1996 roku ukończył Akademię Muzyczną w Łodzi, a następnie Podyplomowe Studium Chórmistrzowskie i Podyplomowe Studium Emisji Głosu w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Od 1996 roku pracuje w Salezjańskich Szkołach Muzycznych im. ks. A. Chlondowskiego w Lutomierniku gdzie obecnie pełni funkcję dyrektora. W w/w szkołach prowadzi zajęcia z zakresu wykonawstwa muzyki kościelnej oraz jest dyrygentem chóru. Z Chórem prowadzi działalność koncertową oraz bierze udział w festiwalach i konkursach na których zdobywa nagrody i wyróżnienia. Do chwili obecnej nagrał z chórem 10 płyt CD. Jest nauczycielem dyplomowanym oraz ekspertem Ministerstwa Edukacji Narodowej ds. awansu zawodowego nauczycieli szkolnictwa artystycznego. Od października 2013 roku prowadzi zajęcia w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy na stanowisku profesora uczelni. W 2006 roku uzyskał w Akademii Muzycznej w Gdańsku stopień doktora, a w 2013 doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej dyrygentura. Jest zapraszany do udziału w pracach jury wielu konkursów, bierze udział jako referent w sesjach naukowych oraz prowadzi warsztaty w dziedzinie chóralistyki. Jest członkiem Polskiej Federacji Pueri Cantores, współzałożycielem i członkiem Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych a także członkiem Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Sakralnej przy Kurii Metropolitalnej w Łodzi.

dr Antonina Karpowicz-Zbińkowska, dr nauk teologicznych, muzykolog; autorka książek "Teologia muzyki w dialogach filozoficznych św. Augustyna" (Kraków, 2013) i "Zwierciadło muzyki" (Tyniec/Biblioteka Christianitas, 2016). Publikowała m.in. w „Studia Theologica Varsaviensia”, jest członkiem redakcji „Christianitas”; interesuje się filozoficznymi i teologicznymi pryncypiami muzyki, zwłaszcza w ujęciu autorów antycznych i wczesnochrześcijańskich oraz teologią muzyki w ujęciu kard. Josefa Ratzingera – Benedykta XVI. Mieszka w Warszawie.

ks. Mateusz Ziemlewski - Absolwent Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Absolwent Wydziału Teorii Muzyki Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Doktorant Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Referent ds. Muzyki Kościelnej Diecezji Bydgoskiej.

ks. dr Piotr Paćkowski - ur. 7 czerwca 1964 r. w Siedlcach; kapłan diecezji siedleckiej, muzykolog (główne kierunki zainteresowań badawczych oraz wykonawczych: chorał gregoriański, muzyczna tradycja liturgiczna w Polsce po Soborze Trydenckim, koncepcje wykonawcze chorału gregoriańskiego), od 2016 roku Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Siedleckiej; W latach 1991-1996 studia specjalistyczne w Instytucie Muzykologii KUL w Katedrze Chorału gregoriańskiego; w latach 1998-2000 studia w Podyplomowym Studium Chórmistrzostwa i Podyplomowym Studium Emisji Głosu przy Akademii Muzycznej w Bydgoszczy uzyskując dyplomy z obu tych kierunków; w latach 2003-2014 najpierw asystent, potem adiunkt w Katedrze Monodii Liturgicznej Instytutu Muzykologii KUL oraz kierownik i kantor zespołu wokalnego Schola Gregoriana Instytutu Muzykologii KUL; wielokrotnie uczestniczy w warsztatach chorału starorzymskiego oraz dominikańskiego (na podstawie traktatu De musica Hieronima z Moraw) pod kierunkiem Marcela Peresa.; współpracuje z zespołami muzyki dawnej i tradycyjnej: Bornus Consort, Jerycho, Schola Teatru Węgajty; 2007 r. – stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii-muzykologii na podstawie rozprawy doktorskiej pt. Śpiewy procesyjne Proprium de Sanctis w „Processionale” Andrzeja Piotrkowczyka z 1621 r. Studium źródłoznawczo-muzykologiczne na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Ireneusza Pawlaka; W latach 1997-2012 założyciel i dyrygent Chłopięc-Męskiego Chóru Katedry Siedleckiej Pueri Cantores Podlachienses; w latach 2009-2013 Prezydent Polskiej Federacji Pueri Cantores; członek-założyciel Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych (do roku 2013).

Panel Młodego Naukowca

mgr Paweł Kasprzyk - absolwent Archidiecezjalnego Studium Muzyki Kościelnej w Poznaniu. W roku 2015 ukończył studia na Wydziale Informatyki Politechniki Poznańskiej uzyskując tytuł magistra inżyniera informatyki, a w 2019 studia magisterskie z Muzyki Kościelnej (specjalność: Monodia Liturgiczna) na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie uzyskując dyplom z oceną celującą. Jest absolwentem Studiów Podyplomowych z Monodii Liturgicznej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (2018). Brał udział w licznych kursach dotyczących improwizacji i interpretacji muzyki organowej oraz śpiewu gregoriańskiego w Polsce i za granicą. W latach 2014-2018 członek zarządu polskiej sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Śpiewu Gregoriańskiego. Od 2017 roku członek Virum Schola Gregoriana Cardinalis Stephani Wyszyński. Założyciel i pierwszy dyrygent (2017-2020) Schola Gregoriana Cracoviensis. Od 2018 roku wykładowca Studium Śpiewu Gregoriańskiego w Niepokalanowie.

ks. mgr lic. Grzegorz Lenart - urodził się w 1987 r. w Krakowie, w 2009 roku ukończył Archidiecezjalną Szkołę Muzyczną II st. im. Kard. Franciszka Macharskiego w klasie organów mgr Urszuli Dereń-Kokoszki. W latach 2009-2015 odbył studia filozoficzno-teologiczne na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Święcenia kapłańskie przyjął z rąk JE ks. kard. Stanisława Dziwisza w 2015 roku. Od 2015 do 2017 roku posługiwał w parafii Matki Bożej Różańcowej w Krakowie-Piaskach Nowych. W 2017 został zwolniony z obowiązków wikariusza w parafii i skierowany na studia w Międzyuczelnianym Instytucie Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej i Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W 2019 roku rozpoczął studia doktoranckie w zakresie nauk teologicznych w Szkole Doktorskiej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. W pierwszym semestrze roku akademickiego 2019/2020 studiował w Papieskim Instytucie Muzyki Kościelnej w Rzymie oraz w Papieskim Instytucie Liturgicznym św. Anzelma w Rzymie. W 2020 roku uzyskał tytuł licencjata muzyki kościelnej oraz licencjat kościelny z teologii. 1 lipca został mianowany Przewodniczącym Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej oraz duszpasterzem organistów Archidiecezji krakowskiej.

mgr Katarzyna Danilewicz - doktorantka w Szkole Doktorskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, absolwentka Wiedzy o Teatrze na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Filologii Angielskiej na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej oraz Podyplomowych Studiów z Monodii Liturgicznej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, na których obroniła pracę pt. „Śpiew offertorium Recordare Virgo Mater z Graduału z Sandomierza” pod kierunkiem dr hab. Jakuba Kubięca. Interesuje się polską monodią liturgiczną XIV i XV wieku.

ks. mgr lic. Maciej Kępczyński (ur. 1989 w Toruniu) - w latach 2005-2008 słuchacz Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej. Po złożeniu egzaminu maturalnego wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu, które ukończył w 2014 roku i przyjął święcenia kapłańskie. W tym samym roku uzyskał magisterium z teologii na podstawie pracy „Aspersja w rycie rzymskim. Podstawy biblijne, geneza, aspekt teologiczno- liturgiczny”. W roku 2017 ukończył studia podyplomowe na wydziale teologicznym UMK uzyskując tytuł licencjata kościelnego. Od 2017 roku student Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego Bydgoszczy na której w 2020 roku obronił pracę licencjacką pt. „Edukacja muzyczna w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Toruńskiej. Zalecenia Kościoła, historia, analiza i wskazania”. Od 2019 roku asystent w zespole Schola Sacerdotum i członek Komisji Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej. Od 2020 roku wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Toruniu, dyrygent scholii kleryckiej, wykładowca i wicedyrektor Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej. Od 2021 kandydat na członka Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych.

mgr Sławomira Raczyńska ukończyła z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu w dwóch specjalnościach: Dyrygentury Chóralnej w klasie dyrygowania prof. dra hab. M. Gandeckiego i Oboju Barokowego w klasie mgra Marka Niewiedziała. Od 2016 r. jest wykładowcą macierzystej uczelni na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej. Pełni również funkcję asystenta dyrygenta Chóru Kameralnego Akademii Muzycznej w Poznaniu. Jest laureatką II nagrody XII Ogólnopolskiego Konkursu Dyrygentów Chóralnych. Od 2011 r. pracuje jako nauczyciel chóru i zespołów wokalnych w Poznańskiej Szkole Chóralnej Jerzego Kurczewskiego. W 2010 roku założyła Zespół Wokalny Minimus, w którym pełni funkcję kierownika artystycznego i dyrygenta. Z prowadzonymi zespołami zdobyła wiele nagród na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach chóralnych. Jako oboistka, współpracowała z orkiestrami barokowym w całej Polsce, m.in. z Wrocławską Orkiestrą Barokową, zespołem MACV Warszawskiej Opery Kameralnej, czy Polską Orkiestrą XVIII wieku.

mgr Wojciech Bernatowicz - W latach 2015-2019 asystent w Zakładzie Teorii Muzyki w Instytucie Muzyki na Wydziale Artystycznym UMCS. Od 2020 roku związany z Instytutem Nauk o Kulturze UMCS. Aktualnie przygotowuje dysertację doktorską na Wydziale Historycznym UW pod kierunkiem dr hab. Iwony Lindstedt poświęconą problematyce relacji muzyki i treści literackiej w musicalu amerykańskim lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Uczestnik konferencji naukowych poświęconych kulturze popularnej. Autor publikacji naukowych i popularnonaukowych poświęconych problematyce musicalu, muzyki popularnej oraz twórczości folkowej. Związany na stałe z „Pismem Folkowym”, swoje teksty publikował również m.in. w „Ruchu Muzycznym”, „Kulturze Liberalnej” oraz w „MEAKulturze”.

AKADEMIA MUZYCZNA
imienia Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

www.amfn.pl